

COMUNICACIÓ 5/23 DEL COMITÈ D'ÈTICA DE LA UB

El Comitè d'Ètica (CE), reunit en data 13 de desembre de 2023, decideix emetre l'opinió següent.

1. ANTECEDENTS

1.1. Comunicació rebuda

Comunicació 20

Data de recepció a la Bústia ètica: 26 de juny de 2023

Descripció. Sobre què tracta el fet comunicat?

Incompliment del Codi ètic d'integritat i bones pràctiques de la UB.

Identificació: amb identificació.

1.2. Resum del contingut de la comunicació

L'òrgan gestor de la Bústia ètica, d'integritat i de convivència considera que el contingut de la comunicació 20 es pot concretar en tres punts bàsics:

1. Preparació d'un treball de curs utilitzant la intel·ligència artificial (IA).
2. Tracte desconsiderat cap a la professora de l'assignatura (P1) i cap a un altre professor (P5) que l'acompanyava durant l'entrevista en la qual va informar les persones comunicades (P3 i P4) del suspens en l'assignatura, seguint la Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de la UB.
3. Comentaris de tipus xenòfob, masclista i vexatori sobre la professora en el grup de WhatsApp del curs.

1.3. Tasques de comprovació

Es disposa del text complet de la declaració de la professora P1 davant la Comissió d'Igualtat de la UB sobre l'assumpte objecte d'aquesta comunicació.

S'han fet entrevistes presencials amb P2, cap d'estudis del grau G1 (11 de juliol de 2023); amb les persones comunicades P3 i P4 (19 de setembre de 2023), i amb la persona comunicant P1 (8 de novembre de 2023).

2. FETS CONTRASTATS I VERIFICATS

L'òrgan gestor de la Bústia ha estudiat aquestes comunicacions, els documents aportats i la informació recollida en les entrevistes amb les persones comunicades P3 i P4, el cap d'estudis P2 i la persona comunicant P1, en les reunions de treball dels dies 14 i 21 de juliol; 15, 22 i 29 de setembre; 23 d'octubre; 3 i 17 de novembre de 2023.

Respecte del punt 1:

L'òrgan gestor de la Bústia no entra a valorar aquest punt, ja que s'ha aplicat la Normativa d'avaluació de la UB.

Respecte del punt 2:

Hi ha discrepància entre les versions de les parts implicades. Segons les persones comunicades, P1 i P5 van utilitzar un to poc adequat quan es van dirigir a ells, mentre que, segons la persona comunicant (P1), P3 i P4 la van increpar i li van faltar al respecte.

Respecte del punt 3:

Ha quedat acreditat que P4 és l'autor del comentari xenòfob i vexatori cap a la professora P1 en el grup de WhatsApp de la classe. De la compareixença de P4 es desprèn que ell va ser conscient que el comentari publicat al WhatsApp de classe va ser desafortunat, que no n'està content i que, per aquest motiu, diu que el va esborrar.

De la reunió amb la comunicant P1 es desprèn que considera que les mesures cautelars adoptades el mes de juliol (que s'esmenten en el punt següent d'aquest informe) eren suficients per a la qüestió del Chat GPT, però no per al tema xenòfob, en què les considera insuficients. Per això, considera que s'han de prendre mesures més efectives.

3. PROPOSTA DE MESURES EN ELS TERMES DELS ARTICLES 28, 29 I 30 DE LA NORMA «MECANISMES DE GARANTIA I COMPLIMENT DE LA INTEGRITAT INSTITUCIONAL DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA»

En data 31 de juliol de 2023, l'òrgan gestor de la Bústia ètica va fer un informe en el Comitè d'ètica amb la proposta al degà de la Facultat d'F1 sobre l'adopció de mesures de suport a la persona comunicant P1 de la comunicació 20, en el sentit següent:

- Que es garanteixi que, si els alumnes suspenen o no estan conformes amb la nota que obtinguin en l'examen de reavaluació i demanen una revisió, aquesta revisió la pugui fer un altre professor diferent de P1.
- En el cas que els alumnes P3 i P4 suspenguessin l'assignatura, que en els cursos acadèmics següents no puguin tornar a matricular-se en el grup en el qual P1 és docent.
- Que P3 i P4 no puguin matricular-se en cap altra assignatura impartida per P1, mentre duri la tramitació d'aquest cas.

Aquestes mesures han estat adoptades per la Facultat d'F1.

D'altra banda, i atès que ha quedat acreditat que en la reunió entre els estudiants i la professora en la qual se'ls va comunicar la utilització de la IA per fer el treball de curs va haver-hi falta de respecte per

part dels estudiants cap a la professora i que els estudiants consideren que P1 i P5 es van dirigir a ells en un to poc adequat, es recorda que «Tots els membres de la comunitat universitària han de tenir una conducta de respecte mutu en les funcions que els són pròpies. Alumnat, personal docent i investigador i personal d'administració i serveis tenen el dret que es respectin la seva persona, els seus drets i els seus treballs, i el deure de mantenir una actitud de respecte i deferència en la relació amb la resta de membres de la comunitat universitària, en les diverses activitats acadèmiques, docents, de recerca, de transferència i de gestió que es duguin a terme», i que «Cap desacord ni desavinença no pot implicar conductes de difamació orals o escrites envers qualsevol membre de la comunitat universitària, ni tampoc conductes d'intimidació o de coacció a les persones dutes a terme a través de qualsevol mitjà de difusió, incloses les xarxes socials» (articles 4.2 i 4.3 del Reglament pel qual s'aproven les normes de convivència de la Universitat de Barcelona i s'hi preveuen mecanismes de resolució dels conflictes).

Ha quedat acreditat que P4 és l'autor d'un comentari xenòfob i vexatori cap a la professora P1 en el grup de WhatsApp de la classe, que va ser esborrat poc temps després d'haver-s'hi publicat. En aquest sentit, l'article 3.1 c del Reglament pel qual s'aproven les normes de convivència de la Universitat de Barcelona i s'hi preveuen mecanismes de resolució dels conflictes recull: «El repudi de tota forma de violència, discriminació o assetjament. En particular, s'ha de promoure l'eliminació de tota forma de violència, discriminació o assetjament, per raó de sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere, característiques sexuals, origen nacional, pertinença a un grup ètnic, discapacitat, edat, estat de salut, classe social, nivell adquisitiu, religió o conviccions, llengua, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social».

4. OPINIÓ DEL COMITÈ D'ÈTICA

El Comitè d'Ètica opina que:

1. El Codi ètic d'integritat i bones pràctiques de la Universitat de Barcelona, aprovat pel Consell de Govern el 9 d'octubre de 2018, estableix el respecte mutu com un dels principis i regles ètics (regla 6).

En l'article 3.2 c de la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, s'hi disposa que les universitats han de promoure, en les seves normes de convivència, l'eliminació de tota forma de violència, discriminació, o assetjament, entre d'altres, per origen nacional o pertinença a un grup ètnic. Per tant, les faltes de respecte i els missatges xenòfobs i irrespectuosos entre els membres de la comunitat universitària són inacceptables i no poden ser tolerats de cap de les maneres.

2. Atès que la comunicant ha manifestat que no vol acollir-se a una mediació i que no vol una disculpa, per tal d'afavorir que aquest comportament de la persona comunicada P4 no es torni a repetir considerem que cal adoptar una mesura educativa en el marc normatiu vigent.

PROPOSTA

- Amb l'objectiu de prendre consciència de la gravetat del comportament i amb una finalitat educativa amb vista al futur, es proposa que la persona comunicada P4 assisteixi a la sessió que impartirà la Unitat d'Igualtat, el dia i hora que aquesta Unitat indiqui.
- Mantenir l'expedient obert fins que s'acrediti haver assistit amb aprofitament a aquesta sessió.

Barcelona, 13 de desembre de 2023

El president / La presidenta del Comitè d'Ètica